

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1525. usque ad annum 1529

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1769

VD18 90118480

§. 91. Particulare hujus Synodi decretum de Fide Ecclesiæ, ejusque infallibilitate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66472)

Sæcul. XVI. *um, si pœnitentiæ signa apparuerint, pœni-*
A.C. 1528. *tentiæ & Eucharistiæ Sacramenta ipsis rela-*

psis non sunt deneganda. Hæreticorum bo-
na si laici sint, fisco sæculari, si vero Cleri-
ci, applicentur Ecclesiis, a quibus stipendia

receperunt. Confiscationis autem executio
non fiat per judicem sæcularem, nisi prius a

Cap. super eo *Judice Ecclesiastico super crimine sententia*
de hæret. in 6. *fuerit pronunciata. Præcipimus etiam, ut*

Cap. excom- *congregationes hæreticorum occultæ prohibe-*
municamus *antur, ac ne quis Lutheri libellos legat, vel*
I. §. Quia ve- *circumferat. Ordinamus insuper, quod Suff-*
ro. & §. mo- *fraganei nostri sub pœnis a jure statutis exi-*
neantur de *gant Sacramentum de prodendis hæreticis,*
hæreticis. *ac conventicula illicita facientibus; ac præci-*

pimus, ut Rectores civitatum fideliter & effi-
caciter Ecclesiam in negotio hæresis pro viri-
bus adjuvent, atque ut Suffraganei hoc no-

strum tam salutare, tamque pro conditione
temporum necessarium statutum suis statutis
synodalibus adjiciant, ac in primæ eorum Sy-

nodo faciant publicari.

§. XCI.

Particulare hujus Synodi decretum de
fide Ecclesiæ, ejusque in-
fallibilitate.

Condidit hæc Synodus sexdecim De-
 creta de fide, ex quibus primum
 concernit unitatem, & infallibilitatem
 Ecclesiæ. Hac in re declarat, quod Ec-
 clesia sit Christo desponsata in fide, proin ab

ea

ea per infidelitatem, aut ullum circa mores errorem nunquam divelli possit; ea quippe columna est, & firmamentum veritatis bene fundata supra firmam petram; in quam licet descendant pluviae, irruant venti, inundent flumina, everti tamen non poterit, neque portae inferi praevalerunt adversus eam. Ea est Tabernaculum Dei cum hominibus, extra quam nemo salvus esse potest, una igitur sancta est, & infallibilis Ecclesia, quae nec a charitate decedere, nec ab orthodoxa fide deviare valet, cujus auctoritatem, quae in fide & moribus secutus non fuerit, infidelis deterior habetur.

Sæcul. XVI.

C A. 1528.

De visibilitate Ecclesiae.

Alterum Decretum manifestae impietatis convincit eos, qui unitatem & Sanctitatem Ecclesiae inficiantur, postea illam esse visibilem demonstrat contra Lutheranos, qui eam invisibilem, totamque spiritualem, ac proin nobis incognitam confingunt. Nam quis, prosequitur Synodus, futurus contentions modus, ubi provocatur ad Judicem, qui nec inveniri nec interno sci posset. Atqui, inquit Christus: Si te corripientem frater tuus non audierit, dic Ecclesiae. Quid autem crassius, aut quid inutilius fingi poterit, si prorsus occulta sit, & impervestigabilis Ecclesia. Quisquis igitur invisibilem, incertisque sedibus errantem

errantem

Sæcul. XVI. rantem Ecclesiam dixerit, non modo hæresin
 A. C. 1528. dixisse, sed hæresum omnium puteus fuisse
judicetur.

De Auctoritate S. Conciliorum.

Tertium Decretum declarat: Absur-
 dum videri, si tanto studio Deus veteri
 Synagogæ adsuit, ut si quid in lege difficile
 vel ambiguum occurreret, quod citra contro-
 versiam a iudicibus absolvi non posset, desig-
 nato tamen cætu non careret, cuius arbitrio
 res tota finiretur, Ecclesiam tamen longe Sy-
 nagoga potiore ita necessariis destituat au-
 xiliis, & prorsus non habeat, cui suborta
 de fide quæstione tuto satis inniti possit. Pro-
 inde cum certa sit, & infallibilis Ecclesie re-
 gula, ea profecto sacris generalibus Con-
 ciliis auctoritas derogari non potest, quæ pro-
 xime universalem repræsentant Ecclesiam.
 His igitur ea decernendi, quæ ad sincerita-
 tem fidei, extirpationem hæresum, Ecclesie
 reformationem, & morum integritatem per-
 tinent, potestas adimi nequit. Sancta ita-
 que & inviolabilis est Conciliorum universa-
 lium auctoritas, cui quisquis pertinacius re-
 fragatur, hostis fidei jure optimo censeri de-
 bet.

De Libris Canonicis.

In quarto Decreto ita statuitur: Cum
 non humana voluntate allata sit Prophe-
 tia,

tia, sed Spiritu sancto inspirati, locuti sint Sæcul. XVI.
 sancti Dei homines, omnis Scriptura divini- A. C. 1528.
 tus inspirata utilis sit ad docendum, arguen-
 dum, ad corripiendum, & ad erudiendum.
 Ast nihil minus mutilum, & prorsus invali-
 dum esset argumentum ex Scripturis sum-
 ptum, si pro cuiusvis arbitrio, quod addu-
 ctum fuerit, sacrum aut profanum, canoni-
 cum aut apocryphum habeatur. Obortis igitur
 de fide dissidiis frustra sæpe Scriptura
 consulitur, nisi Ecclesie certa & infallibilis
 litem dirimat auctoritas, quæ Canonicum li-
 brum ab apocrypho, Catholicum sensum ab
 hæretico discernat. In enumerandis itaque
 Canonice Scripturæ libris, qui præscriptum
 Ecclesie usum & auctoritatem non sequitur,
 sacrum Carthaginense Concilium tertium,
 Innocentii, & Gelasii decreta, & denique
 definitum a S. Patribus librorum Catalo-
 gum respuit, aut in exponendis Scripturis
 proprii Spiritus iudicium sequitur, is veluti
 schismaticus ac hæreticus reprimatur.

De Traditione.

Quintum Decretum concernit Tradi-
 tiones, earumque necessitatem,
 atque auctoritatem confirmat, eoquod
 S. Paulus eas non tantum traditiones jubet a *Epist. 2. ad*
 Thessalonicensibus observari, quas per *Epist. Thess. c. 2. v.*
 Iohannem, sed etiam quas per omnem sermonem *15.*
 didicissent. Neque prætermisisse putandus est *I. Cor. c. II.*
v. 34.
 cetera,

Sæcul. XVI. A.C. 1528. *cetera, quæ circa Eucharistiæ Sacramentum Corinthiis sese dispositurum, cum venisset, ultro sponderat, quorum plurima licet a Christo forte non sint instituta, id tamen ratum est, quod dictante Spiritu sancto Apostoli tradiderint, veluti quod ipse Christus tradidit, & in sui commemorationem fieri præcepit. Oportet igitur nos auctoritati Patrum, consuetudinique Majorum per tantam annorum seriem protelatae, etiam non percepta ratione credere, eamque ut antiquitus tradita est, jugi observantia ac reverentia custodire. Quam si quis eo prætextu pertinacius rejiciat, quod non legatur in Scripturis sacris, ut Hæreticus, & Schismaticus habeatur.*

De Constitutionibus, & consuetudinibus Ecclesiasticis.

Sextum Decretum loquitur de Constitutionibus, & consuetudinibus Ecclesiæ, quas cum debita submissione recipi vult, eoquod a summis Pontificibus, & sacrosanctis Conciliis statuta sint, quæ, qui spernit, Christum spernit; atque ideo D. Paulus hominem contentiosum, qui legem illam de velandis mulieribus non probavit, quod ea forte non inniteretur Scripturæ, Ecclesiastica consuetudine refellendum censuit.

I. Cor. c. II. v. 16. Si quis autem, inquit Apostolus, videtur contentiosus esse, nos talem consuetudi-

tudinem non habemus, neque Ecclesia Sæcul. XVI.
A.C. 1528
 Dei. Oportet itaque Præpositis obedire, qui pervigilant quasi rationem pro animabus nostris reddituri, & si quid instituerint, quamvis hujus rei certum de Scripturis non proferatur exemplum, earundem tamen Scripturarum etiam hac in re a nobis tenetur veritas, cum hoc facimus, quod universæ placet Ecclesie, quam ipsa Scripturarum commendat auctoritas.

De jejunio, & abstinentia.

Septimo Decreto anathemate percelluntur illi, qui quadragesimale jejunium, aliasque abstinentias ab Ecclesia præscriptas non observant, cum nihil aptius retundendæ carnis petulantiae potuerit institui, eo quod id genus dæmoniorum, (ut ad Spiritum dictum Christi referamur) jejunio tamen & oratione pellatur. Si quis igitur Aerianorum errorem mille abhinc annis damnatum, & a Joviniano, Vigilantio, Waldensibus, Wiclefistis, Hussitis, ac novissimis istis diebus a Luthero, & sequacibus suscitatum secutus quadragesimale jejunium, & cetera Ecclesiastica jejunia, vel præscriptas a Patribus abstinentias non observaverit, sacrorum Conciliorum auctoritate anathema sit.

De

Sæcul. XVI.
A. C. 1528.

De Cœlibatu Presbyterorum.

De Cœlibatu Sacerdotum Decretum octavum tractat, ac declarat, quod *Sacerdotio Christi, utpote sublimiori & excellentiori superinductas aliquando fuisse de jure nuptias, exemplo careat, & tanquam ab Apostolis interdictum secundo Carthaginensi Concilio prohibeatur. Neque enim potuit quicquam illo sanctius institui, quo Ministri sacris Altaribus puriores accedant, & jugi pene Sacramentorum administrationi reddantur aptiores. Quisquis igitur Sacerdotes, Diaconos, & Subdiaconos lege cœlibatus non teneri docuerit, aut liberas illis concesserit nuptias, inter Hæreticos numeretur.*

De Votis Monasticis.

Nonum Decretum concernit vota perpetua, & in his potissimum monastica, quæ nullatenus libertati Christianæ adversari ostendit: *Nulla enim major datur libertas, quam cum repressa carnis tyrannide corpus in obsequium Christi traditur, nec tam concupiscentia ducimur, quam Spiritu; ubi enim Spiritus Domini, ibi libertas. Inde ergo concludit Decretum, ejusmodi vota omnino obstringere. Si quis vero secus fecerit, aut hæretica pravitate corruptus secus facere licitum esse docuerit, is velut juris tum divini tum naturalis*
infra

infractor sacrosanctis Conciliis injurius con Sæcul. XVI.
digna per suos Superiores animadversione A. C. 1528.
plectatur.

De Sacramentis.

Decretum nonum de argumento agens damnat eos, qui eorum numerum diminuunt, aut illa gratiam conferendi virtutem non habere affirmant. Postea ad singula descendens de Baptismo inquit, *per hoc lavacrum regenerationis Spiritus sancti, quem effudit in nos abunde per Jesum Christum, justificati gratia ipsius, hæredes sumus secundum spem vitæ æternæ.* De Sacramento Ordinis docet, quod Christus quosdam Sacerdotes & Ministros Christi constituat, proin & cum impositione manuum gratiam conferat. De Sacramento Eucharistiæ inquit, quod realiter verum corpus, & verum Christi sanguinem contineat, illisque, qui hoc Sacramentum digne recipiunt, vitam æternam procuret. De Confirmatione ait: *Christus hoc Sacramentum instituit, ut post Baptisma hoc Sacramento confirmemur ad pugnam, eoque roboremur: cujus conferendi potestas Episcopis a Christo concessa, donum Dei est.* Poenitiæ Sacramentum necessarium esse declarat illis, qui post Baptismum peccarunt: *Illa est secunda*
Hist. Eccles. Tom. XXXV. B b post

Sæcul. XVI post naufragium tabula, quæ salutem operatur, neque enim cor contritum & humiliatum despicit Deus. Confessio autem nec humanum nec recens inventum esse potest, quam Christus Dominus instituit, & præcepit, ac tot tantisque fulcitur Scripturarum oraculis, & per Apostolos ad nos usque deducta, atque ab universali Ecclesia inviolabiliter observata fuit, unde a cunctis Christi fidelibus sectanda. Unctionis vero extremæ Sacramentum Christus apud S. Marcum cap. 6. insinuavit, & S. Jacobus clarius Christi præceptum indicavit: Unde liquido constat, illam etiam ceterorum Sacramentorum instar remissionem peccatorum operari. Denique Matrimonium verum est Sacramentum, per quod conjuges benedictionem cælestem consequuntur. Qui id negat, inter hæreticos habeatur.

De Sacrificio Missæ.

Undecimum Decretum loquitur de Sacrificio Missæ, quod summopere nobis necessarium, tantisque Scripturæ testimoniis roboratum est. Nam Christus accepto pane gratias egit, & fregit, deditque discipulis suis dicens, hoc est Corpus meum, quod pro nobis datur, & ab Evangelicis Sacerdotibus jugi semper observantia præcipit fieri in suam commemorationem. Hoc enim holo-
cau-

caustum, hæc victima pro peccato, hæc ho- Sæcul XVI.
 stia pacifica, hoc iuge Sacrificium, hæc mun- A. C. 1528.
 da oblatio est, quam in omni loco Malachias
 prædixit offerendam, repudiatis legis anti-
 quæ Ceremoniis. Qui contrarium sensisse
 præsumpserit, manifestam hæreseos labem
 incurrit.

De satisfactione, purgatorio, & pre-
 cibus pro defunctis.

Duodecimo Decreto confutatur Luthe-
 rus, qui simul cum culpa semper om-
 nem cuiusvis pænæ temporalis reatum abo-
 leri contendit, purgatorium tollit, & quo
 laicos gravius in Clericorum odium exaspe-
 ret, sacrificia, oblationes, omnesque pro de-
 fundtis orationes recens esse Sacerdotum com-
 mentum impudenter asseverat. Decernit igitur
 Synodus, culpa per pœnitentiam abo-
 lita, frequenter superesse temporalis pænæ
 reatum, velut quasdam peccati reliquias,
 quæ per dignos pœnitentiæ fructus veniant
 expiandæ. Sancta igitur & salubris est co-
 gitatio pro defunctis orare, ut a peccatis
 solvantur, quisquis itaque Catharorum, Ar-
 meniorum, Wiclefi, Bohemorum, Lutheri,
 aut Waldensium exemplo hos errores cum sa-
 cro Constantiensi Concilio non damnavit, hæ-
 reticæ pravitatis pœnas incurrat.

B b 2.

De

Sæcul. XVI.
A.C. 1528.

De cultu Sanctorum.

Tertiodecimo stabilitur cultus Sanctorum, ac declarat Synodus, quod *Sancti preces nostras audiant, nostrisque calamitatibus tangantur, & de nostra felicitate lætentur*, id vero probat ex libro Tobixæ, per Angelos, qui Abrahamo comparentes pro salute Sodomitarum cum eo deprecabantur, necnon ex ipsis Christi Domini verbis in Evangelio: *Majus erit gaudium in cælo super uno peccatore penitentiam agente, quam &c.*

Neque propterea minus est Christus mediator Dei & hominum, si juxta Aurelianensis Concilii institutionem in litanis ad c. 23. alias 29. aliquos Sanctorum convertamur, Christo tamen accepta ferantur omnia, Sancti igitur nostris afficiuntur incommodis, nostrasque audiunt orationes, illis ergo cultum exhibere, dies festos inscribere, eorumque passionem in Ecclesia palam legere licet.

*Conc. Aurel.
c. 23. alias 29.
de consecr.
dist. 3. cap.
Rogationes.*

De cultu Imaginum.

Decreto decimo quarto stabilitur cultus S. Imaginum, quem nullatenus idolatriam esse declarat Synodus, eo quod nullus Catholicus sanctam Christi venerando Imaginem, aliquod numen illi subesse

esse putat, aut quasi Deum colit, sed ob recordationem Filii Dei, ut in ejus amore recalescat, cujus imaginem videre desiderat. Et nos quidem non quasi ante divinitatem, ante imaginem prosternimur, sed illum adoramus, quem per imaginem aut passum, aut in throno sedentem recordamur, quique Sanctos ad Sanctitatem reduxit. Accedit alia non inferior utilitas, idoneum scilicet indoctæ plebi rudimentum, ut cum Sancti cujusdam imago sese offert, ea velut archetypo propositæ Sanctitatis imitationem & veram utcunque pietatem rudi quadam introductione simplex populus animetur, & dum ad unius imaginis contuitum se colligit, uno obtutu sibi plura proponat, quam diuturna librorum evolutione comprehenderet.

Sæcul. XVI.
A C. 1528.

De libero arbitrio.

Quinto decimo Decreto ita asseritur liberum arbitrium, ut tamen propterea divina non excludatur gratia; quod Pelagianorum error esset. Sed juxta sacram Scripturam eo extenditur, ut voluntas humana misericordiæ prævenientis auxilio suffulta, & interiori quodam & occulto secretioris inspirationis afflatu contexta, sese convertat ad Deum, Deo appropinquet, & ad veram illam gratiam

Sæcul. XVI. *tiam se præparet, quæ tandem accepta sit*
 A.C. 1528. *ad vitam æternam. Neque tamen tanta*

---

gratiae necessitas libero præjudicat arbitrio,
cum illa semper in promptu sit, nec mo-
mentum quidem prætereat, in quo Deus
non stet ad ostium, & pulset, ut intret
in cor, nec denique tale sit trahentis Dei
auxilium, cui resisti non possit. Frustra
enim Stephanus Judæos duræ cervicis ar-
gueret, qui semper Spiritui sancto resiste-
rent. Frustra Paulus Thessalonicenses ad-
moneret, Spiritum ne extinguerent, si di-
vinis inspirationibus homines inevitabiliter
raperentur. Trahit quidem Deus, sed non
vi, non unco raptamur. Prædestinat, eli-
git, vocat, sed eos demum adultos glori-
ficat, qui in fide & charitate radicati per
bona opera certam suam vocationem, ele-
ctionemque fecerint.

De fide & operibus.

Sextum decimum Decretum agit de fi-
 de & operibus. Lutherus enim ita u-
 nius fidei patrociniū suscepit, ut solam ag-
 noscat, opera rejiciat, & condemnet. Ve-
 rum si recte perpendantur, quæ pro fide pro-
 ducuntur ex Scripturis testimonia, reliquæ
 virtutes non excluduntur, præcipue Chari-
 tas, quam D. Paulus multum extollit. At
 Charitas non est otiosa, sed per bona opera
 jata-

fatagit, ut certam vocationem nostram, electionemque faciat. Non justificat igitur sola fides, sed magis charitas, nec quævis opera peccata sunt, sed eatenus adultis ad salutem necessaria, ut meriti quoque rationem non respuant. Ut denique Synodus hæc Decreta solidis initi fundamentis ostendat, triginta novem errores recenset, qui illis opponuntur, postea vero Principes adhortatur, ut contra hæreticos fidei suæ zelum adhibeant, cujus exemplum ut ipsamet illis exhiberet, omnes in ejus Provincia constitutos, qui tam impia dogmata ausu temerario asserere, docere, vel scribere præsumpserint, sententia excommunicationis innodat, necnon & eos, qui illis auxilium, consilium, aut favorem quovis modo fuerint impertiti. Sub eadem quoque pœna omnibus inhihet, ne Lutheri libros sive Lutheranorum quorumcunque retinere præsumant, qui ad pestilentem doctrinam promovendam conscripti sunt.

Sæcul. XVI.
A.C. 1528.

§. XCII.

Decreta hujus Concilii ad mores, & disciplinam pertinentia.

Eadem Synodus plura adhuc condidit statuta de moribus & disciplina, quæ quadraginta articulis comprehen-

B b 4

dun-